

🇬🇷 Γενικό Νοσοκομείο Καβάλας

Υποδιεύθυνση Πληροφορικής

Κώδικας Δεοντολογίας Επιστημών Πληροφορικής

Εξωτερικοί Συνεργάτες

Περιεχόμενα

Αρχές Δεοντολογίας.....	3
Γενικές αρχές δεοντολογίας.....	3
Δεοντολογικές αρχές και Κανόνες Ηθικής στις ΤΠΕ.....	3
Καθήκοντα.....	5
Απέναντι στους Οργανισμούς / Εργοδότες.....	5
Απέναντι στο υποκείμενο (Ασθενή).....	6
Ατομικά– (Αυτοέλεγχος και Αυτογνωσία).....	7

Αρχές Δεοντολογίας

Γενικές αρχές δεοντολογίας

Όλες οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις υπόκεινται σε θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας. Οι επαγγελματίες πληροφορικής στον χώρο της υγείας λειτουργούν σε ένα κοινωνικό περιβάλλον. Κατά συνέπεια, οι ενέργειές τους υπόκεινται επίσης σε αυτές τις αρχές. Οι σημαντικότερες από αυτές τις αρχές είναι:

- Αρχή της **Αυτονομίας**: Όλοι οι άνθρωποι έχουν το θεμελιώδες δικαίωμα στην αυτοδιάθεση.
- Αρχή του **Αυτοπροσδιορισμού**: Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού.
- Αρχή της **Ισότητας** και της **Δικαιοσύνης**: Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι μεταξύ τους και έχουν το δικαίωμα ανάλογης μεταχείρισης.
- Αρχή της **Αλληλεγγύης**: Όλοι οι άνθρωποι οφείλουν να προάγουν το καλό των άλλων ατόμων, εφόσον η φύση των πράξεών τους βρίσκεται σε αρμονία με τις θεμελιώδεις αξίες των επηρεαζόμενων ατόμων.
- Αρχή της **Ευεργεσίας**: Όλοι οι άνθρωποι έχουν καθήκον να προωθήσουν το καλό των άλλων, όταν η φύση αυτού του αγαθού είναι σύμφωνη με τις θεμελιώδεις και ηθικά υπερασπίσιμες αξίες του επηρεαζόμενου ατόμου.
- Αρχή του **Αλτρουισμού**: Όλοι οι άνθρωποι οφείλουν να αποτρέπουν την πρόκληση βλάβης σε άλλους ανθρώπους, εφόσον μπορούν να το πράξουν χωρίς να προξενήσουν αδικαιολόγητη βλάβη στους ίδιους.
- Αρχή της **Βέλτιστης Προσπάθειας**: Κάθε άνθρωπος που έχει μια υποχρέωση οφείλει να την εκπληρώσει όσο πιο καλά μπορεί.
- Αρχή της **Εφικτότητας**: Όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ανθρώπων ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν στις συγκυρίες που επικρατούν.
- Αρχή της **Ακεραιότητας**: Όποιος έχει υποχρέωση, έχει καθήκον να εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Δεοντολογικές αρχές και Κανόνες Ηθικής στις ΤΠΕ

Οι θεμελιώδεις αρχές ηθικής, όταν εφαρμόζονται στα είδη καταστάσεων που χαρακτηρίζουν το περιβάλλον της πληροφορικής δημιουργούν τη βάση για τις γενικές αρχές της ηθικής πληροφορικής.

- Αρχή της **Ιδιωτικότητας**: Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα της ιδιωτικότητας και επομένως του ελέγχου της συλλογής, αποθήκευσης, πρόσβασης, χρήσης, μετάδοσης, μεταχείρισης και διάθεσης των προσωπικών τους δεδομένων.
- Αρχή της **Διαφάνειας - Ενημέρωσης**: Η συλλογή, αποθήκευση, πρόσβαση, χρήση, μετάδοση, επεξεργασία και διάθεση προσωπικών δεδομένων πρέπει να γνωστοποιείται στο υποκείμενο των δεδομένων με κατάλληλο και έγκυρο τρόπο.
- Αρχή της **Ασφάλειας**: Τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται νομίμως πρέπει να προστατεύονται με επαρκή και κατάλληλα μέτρα από απώλεια, μη εξουσιοδοτημένη καταστροφή, πρόσβαση, χρήση, τροποποίηση ή μετάδοσή τους.
- Αρχή της **Πρόσβασης**: Το υποκείμενο στο οποίο αναφέρεται ένα ηλεκτρονικό αρχείο έχει το δικαίωμα πρόσβασης σε αυτό το αρχείο καθώς και το δικαίωμα τροποποίησης του αρχείου για την αποκατάσταση της ακρίβειας, της πληρότητας και της συνάφειας των δεδομένων.
- Αρχή του **Ελέγχου**: Το δικαίωμα ελέγχου της συλλογής, αποθήκευσης, πρόσβασης, χρήσης, μεταχείρισης, μετάδοσης και διάθεσης των προσωπικών δεδομένων περιορίζεται μόνο από νόμιμες, κατάλληλες και συναφείς πληροφοριακές ανάγκες, μιας ελεύθερης, υπεύθυνης και δημοκρατικής κοινωνίας, καθώς και από τα ίσα και αντίστοιχα δικαιώματα άλλων ατόμων.
- Αρχή της **Ελάχιστης Βλάβης**: Κάθε παραβίαση του δικαιώματος ιδιωτικότητας ενός ανεξάρτητου ατόμου και του δικαιώματος καθενός να ελέγχει τα σχετικά με το άτομό του δεδομένα, όπως καθορίζεται από την Αρχή της Ιδιωτικότητας, μπορεί να λάβει χώρα μόνο με τρόπο που προσβάλλει ελάχιστα τα δικαιώματα του επηρεαζόμενου ατόμου.
- Αρχή της **Λογοδοσίας**: Κάθε παραβίαση του δικαιώματος ιδιωτικότητας του ατόμου και του δικαιώματος ελέγχου των δεδομένων που σχετίζονται με αυτό πρέπει να αιτιολογείται στον επηρεαζόμενο, έγκαιρα και με κατάλληλο τρόπο.

Καθήκοντα

Απέναντι στους Οργανισμούς / Εργοδότες

Οι **Επαγγελματίες Πληροφορικής** που εργάζονται ως εξωτερικοί συνεργάτες στον χώρο της Υγείας:

- Οφείλουν να επιδεικνύουν, έναντι των εργοδοτών τους, εργατικότητα, ακεραιότητα και εύλογη αφοσίωση.
- Οφείλουν να :
 - a. επιδεικνύουν ευαισθησία σε θέματα ασφάλειας, σύμφωνα με τη δεοντολογία και το γενικότερο πλαίσιο του οργανισμού στον οποίο ασκούν το επάγγελμά τους,
 - b. διευκολύνουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των βέλτιστων δυνατών και πιο κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των δεδομένων,
 - c. υλοποιούν και να διατηρούν τα υψηλότερα δυνατά ποιοτικά πρότυπα συλλογής, αποθήκευσης, ανάκτησης, επεξεργασίας, πρόσβασης, μετάδοσης και χρήσης δεδομένων.
- Έχουν το καθήκον να προειδοποιούν, εγκαίρως και με κατάλληλο τρόπο, τους υπεύθυνους σε θέματα ασφαλείας και ποιότητας των συστημάτων, των προγραμμάτων, των συσκευών ή των διαδικασιών αποθήκευσης, πρόσβασης, επεξεργασίας και μετάδοσης των δεδομένων του οργανισμού, με τον οποίο έχουν επαγγελματικούς δεσμούς ή των εργοδοτών για τους οποίους παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες, για κάθε περιστατικό παραβίασης ασφάλειας.
- Έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν, έγκαιρα και με κατάλληλο τρόπο, τους οργανισμούς με τους οποίους είναι επαγγελματικά συνδεδεμένοι ή τους εργοδότες στους οποίους παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες για κάθε πρόβλημα ή δυσκολία που θα μπορούσε να ανακύψει και να επηρεάσει την απόδοση των συμβατικά παρεχόμενων υπηρεσιών προς αυτούς.
- Οφείλουν να ενημερώνουν έγκαιρα τους οργανισμούς με τους οποίους είναι επαγγελματικά συνδεδεμένοι ή τους εργοδότες στους οποίους παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες για τις συνθήκες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα των υπηρεσιών που παρέχουν.
- Με την εξαίρεση καταστάσεων οι οποίες ορίζονται γραπτώς ως έκτακτες από την διοίκηση του Νοσοκομείου, οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες μόνο στους συγκεκριμένους τομείς της αρμοδιότητάς τους και να είναι ειλικρινείς και ευθείς σχετικά με την εκπαίδευση, την εμπειρία ή την εξειδίκευσή τους.

- Για την εκτέλεση των καθηκόντων τους θα πρέπει να χρησιμοποιούν εργαλεία, τεχνικές και συσκευές που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με το νόμο και τη δεοντολογία.
- Τέλος, έχουν καθήκον να βοηθούν στην ανάπτυξη και την παροχή κατάλληλων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, προσανατολισμένων στην πληροφορική, στον οργανισμό με τον οποίο συνεργάζονται ή στον εργοδότη για τον οποίο εργάζονται.

Απέναντι στο υποκείμενο (Ασθενή)

Η ενότητα αυτή αφορά τα καθήκοντα που απορρέουν από τη σχέση που έχουν οι επαγγελματίες Πληροφορικής στην υγεία με τα υποκείμενα (ασθενείς) των ηλεκτρονικών αρχείων (Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενή).

Οι **Επαγγελματίες Πληροφορικής** που εργάζονται ως εξωτερικοί συνεργάτες στον χώρο της Υγείας: Οφείλουν να συνηγορούν, να υποστηρίζουν και να υπερασπίζονται την αρχή της **ιδιωτικότητας** των ατόμων. Πιο συγκεκριμένα οφείλουν:

- να διασφαλίζουν όλες τις εμπιστευτικές πληροφορίες για τον ασθενή.
- να υποστηρίζουν πιθανές αλλαγές στη νομοθεσία που διασφαλίζουν την αρχή της ιδιωτικότητας.
- να προστατεύουν την εμπιστευτικότητα όλων των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των καθηκόντων τους.
- να γνωστοποιούν μόνο τις πληροφορίες που είναι άμεσα συναφείς ή αναγκαίες για την επίτευξη του σκοπού.
- να διατηρούν, να προστατεύουν και να εξασφαλίζουν τα ιατρικά δεδομένα, σε οποιαδήποτε μορφή ή μέσο και να αντιμετωπίζουν με σεβασμό πληροφορίες όσον αφορά την υγεία ή άλλες εμπιστευτικού χαρακτήρα. Πιο συγκεκριμένα:
 - i. να διαφυλάττουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας των ηλεκτρονικών δεδομένων για την υγεία και άλλες ευαίσθητες πληροφορίες.
 - ii. να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες για την υγεία αποθηκεύονται με ασφάλεια και ότι τα δεδομένα των ασθενών δεν διατίθενται σε άλλους οι οποίοι δεν επιτρέπεται να έχουν πρόσβαση.
 - iii. να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή διαρροής ατομικών αναγνωρίσιμων πληροφοριών.
 - iv. να λάβουν μέτρα για να διασφαλισθεί και διατηρηθεί η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που μεταδίδονται, μεταφέρονται, ή διατίθενται για άτομα που είναι

«ανίκανα» να πάρουν σοβαρές αποφάσεις ενός παρόχου υγειονομικής περίθαλψης προς τρίτα μέρη μέσω οποιουδήποτε μέσου.

Ατομικά (Αυτοέλεγχος και Αυτογνωσία)

Οι **Επαγγελματίες Πληροφορικής** που εργάζονται ως εξωτερικοί συνεργάτες στον χώρο της Υγείας: οφείλουν να

- αναγνωρίζουν τα όρια των αρμοδιοτήτων τους,
- συμβουλευονται άλλους όταν είναι αναγκαίο ή σκόπιμο,
- διατηρούν και να καλλιεργούν τις ικανότητές τους και την επιστημονική τους επάρκεια,
- αναλαμβάνουν την ευθύνη για όλες τις ενέργειες που εκτελούνται από αυτούς ή που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους,
- αποφεύγουν τις συγκρούσεις ή διαπλοκή συμφερόντων,
- αναγνωρίζουν ηθικά ή με άλλο κατάλληλο τρόπο την εκτέλεση μιας εργασίας,
- ενεργούν με ειλικρίνεια, ακεραιότητα, εντιμότητα και επιμέλεια,
- δηλώνουν με ειλικρίνεια και ακρίβεια τα διαπιστευτήρια τους, την επαγγελματική εκπαίδευση και εμπειρίες τους.
- να διεκδικούν μόνο σχετικές επαγγελματικές πιστοποιήσεις και να διορθώνουν ανακρίβειες όσον αφορά πιστοποιήσεις.
- να διευκολύνουν την διεπιστημονική συνεργασία σε καταστάσεις που υποστηρίζουν την πρακτική.
- Να σέβονται την εγγενή αξιοπρέπεια και την αξία του κάθε ατόμου.
- Να διασφαλίζουν ότι όλες οι φωνές ακούγονται και είναι σεβαστές.